

หลักการและกลวิธีการใช้ภาษาในคอลัมน์
“จุดไฟในใจคน” ของหลวงพื่อน้ำฝน
THE LORD BUDDHA DHARMA AND WRITING STYLE IN THE COLUMN
“JUD FAI NAI JAI KHON” BY LUANG PEE NAM FON

ปวรรัตน์ แดงไฟ^{1*}, นราวัลย์ พูลพิพัฒน์² และ ศรีวิไล พลมณี³
Pawonrat Dangfai^{1*}, Narawan Poonpipat² and Sriwilai Ponmanee³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 20 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2,3}
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district, Mueang District,
Chiang Mai Province 50300^{1,2,3}

*Corresponding author E-mail: dpawonrat862@gmail.com

(Received: May 11, 2017; Revised: Jun 24, 2019; Accepted: Jun 25, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการและกลวิธีการใช้ภาษาในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพื่อน้ำฝน จากบทความในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ระหว่างเดือนกันยายน 2558 ถึง เดือนกันยายน 2559 จำนวนทั้งหมด 57 บทความ โดยใช้เครื่องมือในงานวิจัยคือ แบบบันทึกหลักการ แบบบันทึกกลวิธีการใช้ภาษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่าหลักการและกลวิธีการใช้ภาษาในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพื่อน้ำฝน มีการใช้หลักการ 3 ประการ ได้แก่ 1) หลักการต่อตนเอง ประกอบด้วย คีลสมาธิ ปัญญา อิทธิบาท 4 สปัจริยธรรม 7 2) หลักการต่อผู้อื่น ประกอบด้วย พรหมวิหาร 4 ทิศ 6 สังคหวัตถุ 4 และ 3) หลักการต่อสังคม ประกอบด้วย จิตสาธารณะ จิตที่คิดสร้างสรรค์เป็นกุศลและมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดสร้างสรรค์ และหลักธรรมาธิปไตย ส่วนกลวิธีการใช้ภาษา ได้แก่ ระดับของภาษา ประกอบด้วย ภาษาปาก ภาษาถิ่นแบบแผน และภาษาทางการ สำหรับการใช้คำ ประกอบด้วย ใช้คำที่มีความหมายโดยตรง คำแสดงอารมณ์ คำอุปสรรค คำนาม คำภาษาปาก คำที่มีความหมายโดยนัย และคำภาษาต่างประเทศ ส่วนการใช้สำนวนโวหาร ประกอบด้วย บรรยายโวหาร เทคนิควิหาร สาธกโวหาร และการใช้โวหาร

¹ นักศึกษาลัทธิพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

²⁻³ รองศาสตราจารย์ สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ภาพพจน์ ได้แก่ การใช้ภาพพจน์อุปมาและอุปลักษณ์ หลวงพื่อน้ำฝนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่หลักธรรมคำสอนให้ผู้ที่สนใจนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตของตนตามแนวทางของพระพุทธศาสนา เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจในการดำเนินชีวิต นำหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาชี้แจงให้ชาวพุทธมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอนพร้อมทั้งนำไปปฏิบัติให้เกิดความสุขกายและสุขใจในการดำเนินชีวิต

คำสำคัญ: หลักธรรม, กลวิธีการใช้ภาษา, คอลัมน์ “จุดไฟในใจคน”, หลวงพื่อน้ำฝน

ABSTRACT

The purpose of this study was to examine the Lord Buddha Dharma and writing style in the column “Jud Fai Nai Jai Khon” by Luang Pee Nam Fon. The data resource of this study was from 57 articles published in Matichon Weekly magazine during September 2015 – September 2016. The record form of Lord Buddha Dharma and writing style was used as the research tools.

The result revealed that there were 3 topics of Dharma; 1) Dharma towards oneself; 2) Dharma towards other; and 3) Dharma towards society. For writing style, it was found that the language level; verbal; semiformal; and formal level were used in the column of “Jud Fai Nai Jai Khon” by Luang Pee Nam Fon. For word usage, words direct meaning, words with expressions, concrete words, noun and colloquialism, words with indirect meaning, and foreign words were used. For idiom usage, there were 2 types of idioms; traditional or outdated idioms and new idioms. For literary style, exposition, narration and argumentation were used. For figure of speech, it was found that simile and metaphor were used. The Lord Buddha Dharma and writing style in the column “Jud Fai Nai Jai Khon” by Luang Pee Nam Fon played a role in society by spreading Buddha’s teachings, virtue and morality according to the way of Buddhism. Luang Pee Nam Fon was the guide of spiritual anchor for Buddhist and he was the person who had learned Buddha’s teachings and brought the teachings to teach Buddhist to know and understand the teachings and then could apply them for their happy livelihood.

KEYWORDS: Dharma, Writing Style, Column “Jud Fai Nai Jai Khon”, Luang Pee Nam Fon

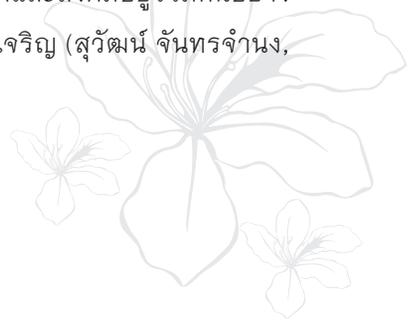
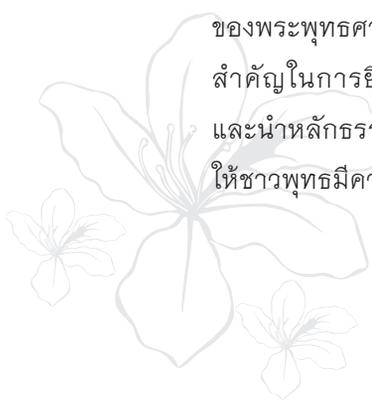
บทนำ

พระพุทธศาสนาเป็นวิถีชีวิตของคนไทย มีความเกี่ยวข้องของสัมพันธ์กันและกันมาอย่าง แนบแน่นทุกยุคทุกสมัย พระพุทธศาสนา มีบทบาทในการอบรมสั่งสอนหลักธรรม ปณิธาน คุณธรรมจริยธรรม พัฒนากล่อมเกลาจิตใจ ด้วยหลักธรรมที่มุ่งเน้นสอนให้ผู้ประพฤติปฏิบัติ ตามเป็นคนดี มีความสุข การเผยแพร่หลักธรรม คำสอน คติสอนใจต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต ด้วยการเทศน์ออกอากาศทางสถานีวิทยุและ โทรทัศน์หรือการเขียนหนังสือหลักธรรม ในพระพุทธศาสนาเพื่อแจกจ่ายให้ประชาชน อ่านถือว่่าเป็นการสอนและเป็นการสืบทอด พระพุทธศาสนา (บุญชู กิตติสารโร, 2554, น. 12)

นอกจากนี้พระสงฆ์ยังเป็นผู้มีบทบาท สำคัญในการเผยแพร่ถ่ายทอดหลักธรรม ในพระพุทธศาสนาจึงต้องอาศัยกลวิธีต่าง ๆ ในการเผยแพร่หลักธรรมเพื่อให้นม่น้าวจิตใจ ให้พุทธศาสนิกชนหันมาสนใจหลักธรรมมากขึ้น อันส่งผลให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของไทย ประชาชนไทยส่วนใหญ่มีความศรัทธาเลื่อมใส หลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา ตามแนว ทางขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ด้วยเหตุนี้พระสงฆ์จึงเข้ามามีบทบาท สำคัญในการเผยแพร่หลักธรรมคำสอน อบรม ปณิธานด้านคุณธรรม จริยธรรมตามแนวทาง ของพระพุทธศาสนา เพราะพระสงฆ์เป็นผู้นำ สำคัญในการยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวพุทธ และนำหลักธรรมคำสั่งสอนมาอบรมสั่งสอน ให้ชาวพุทธมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรม

คำสอนและนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ดังนั้น พระสงฆ์ซึ่งเป็นตัวแทนขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าจึงต้องสรรหาวิธีการนำเสนอ หลักธรรม คำสอนให้เข้าถึงพุทธศาสนิกชน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้คำศัพท์ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย น่าสนใจและมีคำสอนที่แฝง ไปด้วยคติธรรม โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันที่ นับวันคนไทยจะห่างไกลพุทธศาสนามากขึ้น หลวงพ่่าน้ำฝน เจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม ตำบล พระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัด นครปฐม ท่านเป็นพระนักธรรม พระวิทยากร พระนักพัฒนาและนักเผยแพร่ธรรมที่เป็นกำลัง สำคัญของพระพุทธศาสนาอีกรูปหนึ่ง ท่าน ปฏิบัติตนเพื่อศาสนาและสังคมมาโดยตลอด ทั้งการแสดงธรรมและความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่สถานศึกษา หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมเพื่อนำไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต โดยเฉพาะงานเขียนหนังสือ แนวธรรมะคำสอนในชีวิตประจำวันของ หลวงพ่่าน้ำฝน เจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อมคือ การเขียน คอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ลงในนิตยสารมติชน สุดสัปดาห์ เป็นแนวคำสอนที่เรียบเรียงด้วย ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย สละสลวย เป็นคำสอน ที่ให้ข้อคิดคติสอนใจด้วย คำแฝง คำสุภาพิต สำนวนและคำพังเพย ล้วนเป็นคำสอนทาง ศาสนาที่เป็นความจริงเป็นความดีงาม ความถูกต้อง เมื่อนำไปปฏิบัติแล้วช่วยให้เกิด ความดีงามในชีวิตและสังคมอยู่ร่วมกันอย่าง มีความสุขความเจริญ (สุวัฒน์ จันทรวงษ์, 2540, น. 197)

จากเหตุผลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาหลักกรรม คำสอนและวิธีการใช้ภาษาจากคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน เจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ว่ามีการใช้หลักกรรมอะไรและมีวิธีการใช้ภาษาอย่างไร จึงทำให้คอลัมน์ดังกล่าวมีประชาชนจำนวนมากติดตามอ่านกันเป็นประจำทุกฉบับ อีกทั้งยังไม่มีผู้ใด ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานของหลวงพ่่าน้ำฝนมาก่อนด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักกรรมคำสอนในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์)
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์)

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มุ่งศึกษาวิเคราะห์คอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์)

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยคืองานเขียนประเภทบทความในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” โดยหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์) เจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ ตั้งแต่ฉบับที่ 1829 (วันที่ 10-4 กันยายน 2558) ถึงฉบับที่ 1885 (วันที่ 30 กันยายน - 6 ตุลาคม 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบบันทึกข้อมูล จำนวน 2 แบบ คือ

1. แบบบันทึกหลักกรรมคำสอนคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์)
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการใช้ภาษาคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร โดยการดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สำรวจ รวบรวมและศึกษาบทความในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์) เจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการวิจัยอย่างละเอียด เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดเอาไว้
2. ผู้วิจัยอ่านวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์หลักกรรม ประกอบด้วย

- 1) หลักกรรมต่อตนเอง
- 2) หลักกรรมต่อผู้อื่น
- 3) หลักกรรมต่อสังคม

2.2 วิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา
ได้แก่

- 1) ระดับของภาษาที่ใช้
- 2) การใช้คำ
- 3) การใช้สำนวน
- 4) การใช้โวหาร
- 5) การใช้ภาพพจน์

โดยนำข้อมูลทั้งหมดบันทึกลงใน
แบบบันทึกข้อมูลทั้ง 2 แบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ นำผลที่วิเคราะห์จาก
แบบบันทึกมาสังเคราะห์หลักธรรมคำสอนและ
กลวิธีการใช้ภาษาในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน”
โดยหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์)
แล้วจึงเขียนสรุปผล เพื่อตอบวัตถุประสงค์
ของการวิจัยด้วยวิธีบรรยายประกอบการ
ยกตัวอย่าง

1. หลักธรรมต่อตนเอง ประกอบด้วย
การมีศีล สมาธิ ในการดำรงชีวิตนำไปใช้ในชีวิต
ประจำวัน
2. หลักธรรมต่อผู้อื่น ประกอบด้วย
พรหมวิหาร 4 ทิศ 6 สังคหวัตถุ 4 คำสอนที่มุ่งเน้น
การประพฤติปฏิบัติถูกต้อง ดึงมากับผู้อื่น
3. หลักธรรมต่อสังคม ประกอบด้วย
จิตสาธารณะ จิตที่คิดสร้างสรรค์เป็นกุศล
และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
คิดสร้างสรรค์ และหลักธรรมาธิปไตย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาหลักธรรมและกลวิธีการใช้
ภาษาในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำ
ฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์) จากการศึกษา

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์หลักธรรมในคอลัมน์
“จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครู
ปลัดสิทธิวัฒน์) พบว่า มีการใช้หลักธรรม
3 ประการ ได้แก่ 1) หลักธรรมต่อตนเอง เป็น
หลักธรรมที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิต
เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อันประกอบด้วย
ศีล สมาธิ ปัญญาอิทธิบาท 4 และสัพปุริสธรรม
7 ตัวอย่าง เช่น การตั้งใจงดเว้นจากการฆ่าสัตว์
การตั้งใจทำงานให้ประสบความสำเร็จ 2) หลักธรรม
ต่อผู้อื่น อันเป็นคำสอนที่มุ่งเน้นการประพฤติ
ปฏิบัติที่ถูกต้อง ดึงมากับผู้อื่นเพื่อสัมพันธ์ภาพ
ที่ดีต่อกันประกอบด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา
อุเบกขา พรหมวิหาร 4 ทิศ 6 และสังคหวัตถุ 4
ตัวอย่าง เช่น ความเป็นมิตรเป็นเพื่อนมีเมตตริจิต
ที่ดีต่อกัน มีความปรารถนาดีต่อกัน ไม่หวังร้าย
ต่อกัน 3) หลักธรรมต่อสังคม ซึ่งมุ่งทำกรรมดี
ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดสร้างสรรค์ และ
หลักธรรมาธิปไตย หลักธรรมต่อสังคมหรือ
เรียกว่า หลักธรรมระหว่างมนุษย์กับสังคม
ได้แก่ จิตสาธารณะ จิตคิดสร้างสรรค์และ
หลักธรรมาธิปไตย

2. ผลการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา
ในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน
(พระครูปลัดสิทธิวัฒน์) พบว่า มีการใช้ภาษา
ระดับกึ่งแบบแผนและภาษาปากเป็นส่วนใหญ่
ใช้ภาษาเพื่อสื่อสารเข้าใจง่ายเหมาะสมกับ
บทความและสถานที่ต่าง ๆ ดำเนินการใช้ภาษาอยู่
การใช้คำของหลวงพ่่าน้ำฝนส่วนใหญ่
จะใช้แสดงการสื่อสารเรื่องราวถ้อยคำภาษา
ที่สละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจน

การใช้สำนวนภาษาจะมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวคือท่านจะใช้สำนวนที่สั้น ๆ เข้าใจง่าย พุดตรง ๆ และแทรกด้วยคติคำสอนในพระพุทธศาสนา ดังตัวอย่าง “...ความซื่อสัตย์ คือความจริง ไม่แต่งเติมเสริมต่อ ‘ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย’ และต้องมีความจริงใจ...” เป็นต้น การใช้โวหารส่วนใหญ่เป็นการบรรยายโวหาร ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจง่าย สื่อสารตรงกับเจตคติของผู้บรรยาย เพื่อให้ผู้ฟังและผู้อ่านเกิดมโนภาพ เกิดจินตนาการและมีความรู้สึกร่วมตรงตามความปรารถนาของผู้ส่งสาร

อภิปรายผล

หลักธรรมในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์) ตามวัตถุประสงค์การวิจัย อภิปรายได้ดังนี้

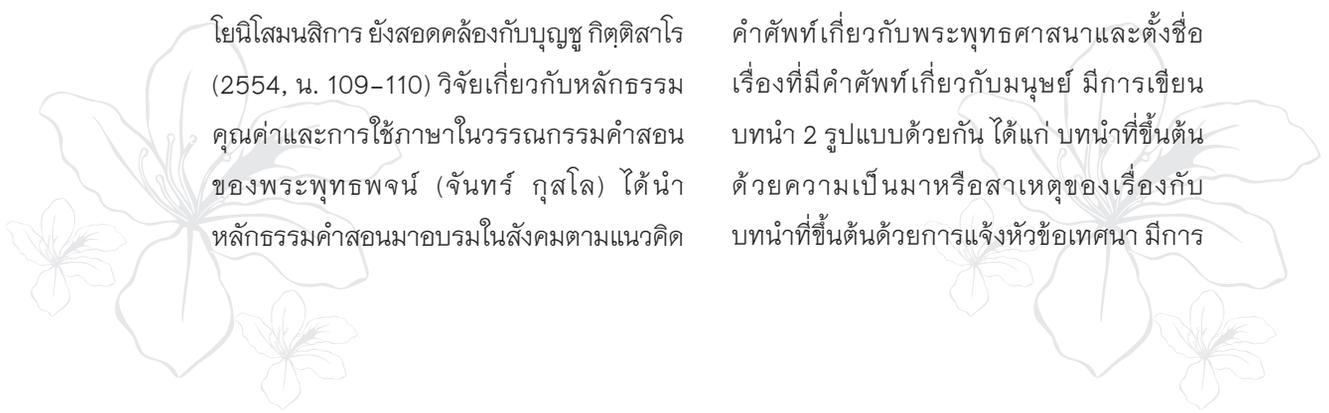
1. ผลการวิจัยหลักธรรมคำสอนในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์) พบว่าหลวงพ่่าน้ำฝนเสนอหลักธรรมต่อตนเอง หลักธรรมต่อผู้อื่น หลักธรรมต่อสังคม เป็นแนวคิดซึ่งตรงกับหลักธรรมคำสอน (พระธรรมปิฎก ประยุทธ์ ปยุตโต, 2542, น. 45-50) ที่กล่าวว่าหลักธรรมคำสอนที่มีความหมายต่อมนุษย์ ประพฤติปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขในการดำเนินชีวิตประจำวันได้จริงควรเป็นหลักธรรมที่เกี่ยวกับความเพียร ความเมตตา กรุณา มีสติ มีอาชีวะสุจริต ซื่อสัตย์ รวมทั้ง ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ พลศักดิ์ จิระไกรศิริ (2530, น. 112-113) ที่ว่าหลักธรรมในการดำรงชีวิตของคน มีความเมตตา กรุณา มีอาชีวะที่สุจริต มีความสำรวมในกาม มีความซื่อสัตย์ มีสติรอบคอบ มีการใช้เวลาให้เป็น

ประโยชน์ มีความพากเพียร มีความจริงและข่มใจตนเองได้ มีความอดทนอดกลั้นและมีความเสียสละซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อฟ้า เกตุเรืองโรจน์ (2554) ที่วิจัยเรื่อง “หลักธรรมในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดพุทธธรรมในหนังสือธรรมะของท่าน ว.วชิรเมธี” ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการในการถ่ายทอดหนังสือธรรมะในส่วนเนื้อหาของเนื้อหา มีกระบวนการและวิธีการถ่ายทอดโดยใช้กลวิธีทางภาษาและกลวิธีการนำเสนอธรรม โดยวิธีการทางภาษาที่ใช้มากที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ การใช้คำสัมผัสคล้องจอง การใช้ภาพพจน์ประเภทอุปมา และการเล่นคำซ้ำ ตามลำดับ ส่วนกลวิธีการนำเสนอธรรมะที่ใช้มากที่สุดสามอันดับแรก คือ การยกตัวอย่าง ประเภทวาทีของบุคคล การยกตัวอย่างความพฤติกรรมหรือประสบการณ์ของบุคคล และการเปรียบเทียบตามลำดับ วิธีการที่ท่าน ว.วชิรเมธีใช้ในการถ่ายทอดพุทธธรรมให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม คือ การยกตัวอย่างประเภทเหตุการณ์ จำแนกได้สามบริบท คือ บริบทภาพรวมของสังคม บริบทเหตุการณ์รายวันและบริบทเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส่วนรูปแบบการถ่ายทอดพุทธธรรมให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมให้ความสำคัญโดยเน้น “การถ่ายทอดให้ร่วมสมัย” ประกอบด้วยการใช้ภาษาต้องเป็นภาษาของคนร่วมสมัย สำนวนการเขียนที่เข้าใจง่าย การยกตัวอย่างที่สมจริง ใกล้ตัวของผู้เขียน ใช้ประสบการณ์ตรงเพื่อถ่ายทอดพุทธธรรมอย่างถึงแก่น และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรภาส ประสมสุข (2549, น. 121-122) วิจัยเกี่ยวกับหลักการบริหาร

การศึกษาตามแนวพุทธธรรม ผลการวิจัยพบว่า หลักพุทธธรรมที่สอดคล้องกับหลักการบริหารการศึกษา จำนวน 21 หลักธรรมแยกตามหลักการครองตน การครองคน และการครองงาน ดังนี้ การครองตนสอดคล้องกับ 19 หลักพุทธธรรม ได้แก่ กัลป์ยามมิตตตา โยนิโสมนสิการ ธรรมคัมภีร์ครองโลก 2 ธรรมอันทำให้งาม 2 ธรรมมีอุปการะมาก 2 กุศลมูล 3 สันโดษ 3 สุขุขิต 3 อธิปไตย 3 ฆราวาสธรรม 4 พรหมวิหาร 4 สังคหะวัตถุ 4 อธิฐานธรรม 4 เบญจธรรม พละ 5 กัลยาณมิตรธรรม 7 สปัปฺริสธรรม 7 อริยทรัพย์ 7 และทศพิธราชธรรม การครองคนสอดคล้องกับ 15 หลักพุทธธรรม ได้แก่ กัลป์ยามมิตตตา โยนิโสมนสิการ ธรรมคัมภีร์ครองโลก 2 ธรรมทำให้งาม 2 กุศลมูล 3 สุขุขิต 3 อธิปไตย 3 ฆราวาสธรรม 4 พรหมวิหาร สังคหะวัตถุ 4 กัลยาณมิตรธรรม 7 สปัปฺริสธรรม 7 อปริหานิยธรรม 7 อริยทรัพย์ 7 และทศพิธราชธรรม การครองงานสอดคล้องกับ 10 หลักพุทธธรรม ได้แก่ กัลป์ยามมิตตตา โยนิโสมนสิการ ธรรมทำให้งาม 2 ธรรมมีอุปการะมาก 2 สุขุขิต 3 อธิปไตย 4 พละ 5 ฆราวาสธรรม 4 สังคหะวัตถุ 4 และ สปัปฺริสธรรม 7 นอกจากนี้ยังพบว่า มีจำนวน 7 หลักธรรมที่สอดคล้องกับหลักการบริหาร การศึกษาด้านการครองตน การครองคน และการครองงาน ได้แก่ กัลป์ยามมิตตตา โยนิโสมนสิการ ยังสอดคล้องกับบุญชู กิตติสาร (2554, น. 109-110) วิจัยเกี่ยวกับหลักธรรม คุณค่าและการใช้ภาษาในวรรณกรรมคำสอนของพระพุทธพจน์ (จันทร์ กุสโล) ได้นำหลักธรรมคำสอนมาอบรมในสังคมตามแนวคิด

4 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการเมืองการปกครองและด้านการศึกษา ถือเป็นหน้าที่ที่พระสงฆ์ไทยต้องช่วยกันรักษา ดำรงและสั่งสอนผู้คนในสังคมให้เป็นคนดีตามความต้องการของสังคมตามแนวพระพุทธศาสนา อีกด้วย

2. ผลการวิจัยสรุปได้ว่ากลวิธีการใช้ภาษาในคอลัมน์ “จุดโฟกัสในใจคน” ของหลวงพี่น้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์) พบว่ามีการใช้ระดับภาษา กึ่งแบบแผนและภาษาปาก การใช้คำพบว่า มักใช้คำที่มีความหมายโดยนัย คำที่มีความหมายโดยตรง และใช้คำภาษาต่างประเทศ ส่วนการใช้สำนวนโวหาร พบว่าส่วนใหญ่ใช้เทศนาโวหาร สาธกโวหาร อุปมาโวหาร และการใช้ภาพพจน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกุหลาบ มัลลิกะมาส และวิพุธ โสภวงศ์ (2524, น. 6) และสุจิตวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2522, น. 6-7) ที่ว่าระดับภาษาที่นิยมแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับภาษาปาก ระดับภาษา กึ่งแบบแผนหรือระดับภาษา กึ่งทางการ ระดับภาษาแบบแผนหรือระดับภาษาทางการ และยังสอดคล้องกับ สุชาติ พิบูลย์วรศักดิ์ (2547) ที่วิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบกลวิธีการโน้มน้าวใจ ในปริกเจตการเขียนของ พระพยอม กัลยาโณ ผลการวิจัยพบว่า ในปริกเจตการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ มีวิธีการตั้งชื่อเรื่องให้งานเขียน 2 ลักษณะ คือ ตั้งชื่อเรื่องที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและตั้งชื่อเรื่องที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับมนุษย์ มีการเขียนบทนำ 2 รูปแบบด้วยกัน ได้แก่ บทนำที่ขึ้นต้นด้วยความเป็นมาหรือสาเหตุของเรื่องกับบทนำที่ขึ้นต้นด้วยการแจ้งหัวข้อเทศนา มีการ

นำเสนอเนื้อหาแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นใหญ่ ได้แก่ เนื้อเรื่องที่กล่าวถึงปัญหา เนื้อเรื่องที่กล่าวถึงโครงการของวัดสวนแก้ว และเนื้อเรื่องที่กล่าวถึงประวัติหรือธรรมเนียมประเพณีของท่านพุทธทาสภิกขุ ส่วนการเขียนสรุปมี 9 ลักษณะ ได้แก่ บทสรุปที่แสดงทรรศนะของพระพยอม บทสรุปที่คลี่คลายประเด็น บทสรุปที่ให้เกิดต่อบทสรุปที่อ้างคำสอน บทสรุปที่กล่าวสรรเสริญบุคคลผู้ทำคุณประโยชน์แก่วัด บทสรุปที่เป็นข้อคิดคำคม บทสรุปที่เป็นเรื่องเล่าครั้งพุทธกาล บทสรุปที่เป็นคำกลอน และบทสรุปที่เป็นพุทธสุภาษิตสอดแทรกพร้อมกับอารมณ์ขัน ผลงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของดลหทัย พิมพ์โนทัย (2547, น. 139-140) ที่วิเคราะห์ลีลาการเขียนบทความของแม่ลูกจันทร์ ในคอลัมน์สำนักข่าวหัวเขียวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐผลการศึกษาพบว่า ด้านการใช้ภาษามีการใช้คำ 11 ประเภท ได้แก่ คำช้อน คำสร้อย คำสแลง กลุ่มคำกริยา คำภาษาปาก คำสมญานาม คำย่อและอักษรย่อ คำภาษาต่างประเทศ คำหยาบ คำภาษาถิ่น และคำพวน ตามลำดับ มีการใช้ประโยค 4 ลักษณะ คือ ใช้เพื่อบอกเล่า ถาม ขอร้อง และแนะนำ ศิลปะการเรียบเรียงประโยคมี 4 ชนิด คือ ประโยคขัดความ ประโยคซ้ำความ ประโยคเงื่อนไข และประโยคสรุปความ มีการใช้สำนวน

2 ลักษณะ คือสำนวนที่คงรูปและความหมายตามเดิม และสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมาย มีการใช้โวหารภาพพจน์ 3 ชนิด คือ อุปมาอุปไมย อุปมา และอุปพจน์ มีการใช้น้ำเสียง 6 แบบ คือ ดำทวนอย่างรุนแรง ประชดประชัน หดหู่ ห่วงใย เห็นใจ และชื่นชมเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานเขียนประเภทการเขียนบทความ
2. ผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาทวิวิธีการใช้ภาษาของนักเขียนแต่ละท่าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบทความหลักธรรมของพระสงฆ์ท่านอื่นที่มีชื่อเสียง ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารอื่น ๆ เพื่อทำความเข้าใจทัศนคติและกลวิธีการเผยแพร่หลักธรรมคำสอน
2. จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ยังสามารถเจาะประเด็นไปศึกษาเนื้อหาอื่น ๆ ได้ เช่น การใช้หลักธรรมในทักษะกระบวนการคิด ในคอลัมน์ “จุดไฟในใจคน” ของหลวงพ่่าน้ำฝน (พระครูปลัดสิทธิวัฒน์) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กุลลาบ มัลลิกะมาส และวิพุธ โสภวงศ์. (2524). *แบบเรียนภาษาไทย ท 041:1*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ข้อฟ้า เกตุเรืองโรจน์. (2554). *กระบวนการและกลวิธีการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดพุทธธรรมในหนังสือธรรมะของท่าน ว.วชิรเมธี*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- ชำนาญ รอดเหตุภัย. (2522). *สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- ดลหทัย พิมพ์โนทัย. (2547). *วิเคราะห์ลีลาการเขียนบทความของแม่ลูกจันทร์ในคอลัมน์สำนักข่าวหัวเขียวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- บุญชู กิตติสาโร. (2554). *ศึกษาหลักกรรม คุณค่าและการใช้ภาษาในวรรณกรรมคำสอนของพระพุทธพจน์ (จันทร์ กุสโล)*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- พระธรรมปิฎก ประยุทธ์ ปยุตโต. (2542). *พุทธธรรม*. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- พลศักดิ์ จิรโกศิริ. (2530). *อุดมการณ์สร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง*. กรุงเทพฯ: โมเดิร์นเพรส.
- วราส ประสมสุข. (2549). *หลักการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธธรรม*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์).
- สุวัฒน์ จันทร์จำนง. (2540). *ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับปรัชญาและศาสนา*. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- สุชาติ พิบูลย์วงศ์ศักดิ์. (2547). *องค์ประกอบกลวิธีการโน้มน้าวใจในปริศนาการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ*. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2522). *การเขียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

